

“Sense el to, el títol, el ritme i moltes frases escrites, no em poso a escriure”

Miquel Barceló (Felanitx, 1939), catedràtic d'Història Medieval de la Universitat Autònoma de Barcelona, s'estrena com a narrador amb el recull de relats *El terme de Manacor*, publicat a l'editorial Ensiola.

—Com és que, ja gran, heu començat a escriure relats?

—De cap manera especial. Vaig escriure el primer fa quatre anys i després, a poc a poc i intermitent, han anat sortint els altres.

—Era una idea que teníeu de fa anys?

—No. Mai no l'havia tinguda.

—I com us hi heu sentit impulsat?

—Sense saber per què.

—Es veuen molt treballats. Com si cada frase fos molt pensada. És així?

—Sí. Són molt treballats.

—Jugueu amb el temps. N'és un element fantàstic.

—Jo sóc historiador d'ofici i és inevitable que hi jugui. Calla. Si hi ha cap fantasia són fantasies de permanència o impermanència temporal.

—El darrer relat, “El terme de Manacor”, dóna títol al llibre i és el més extens i ambiciós. Hi expliqueu que la gent de Felanitx abandona la vila i se'n va a viure a Manacor. La crònica de la nova vida de la gent de Felanitx és simbòlica?

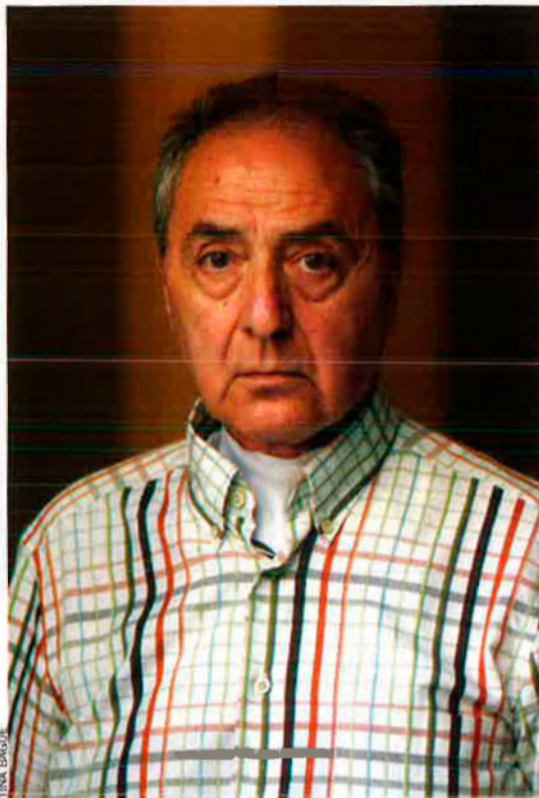
—No en tenia la intenció. No reflecteix cap situació més general que Felanitx, un poble que deixa d'existir. El dia de Ram de l'any 1844, la timba on se sustentava l'església va cedir sota el pes dels parroquians i l'esfondrament va causar uns quatre-cents morts. La causa de la devastació de Felanitx va ser, segons han dit, aquesta. Allò que hi explico és veritat. La prova és que vivim al terme de Manacor.

—Per tant, tot i el to fantasiós, el relat és basat en fets reals?

—Jo he intentat explicar un procés de disminució. No he intentat fer res més.

—Com expliqueu en el conte, la gent va canviar com a comunitat, de forma radical, però la tragèdia no va originar cap trauma col·lectiu.

—El conte explica una extinció que no sé si pot no estar connectada a aquell incident.

Miquel Barceló publica el recull de narracions *El terme de Manacor* a l'editorial mallorquina Ensiola, de Muro.

—Ja sabíeu que comptàveu amb un material més productiu que el que dóna peu a cada un dels relats restants?

—Sí. Hi estudio un procés complicat i el tractament narratiu és diferent. Els altres relats són episodis.

—El to amb el qual descriu la tragèdia de Felanitx i les conseqüències posteriors és absent de dramatisme i més aviat és entelat d'ironia.

—Sí. Normalment procuro mantenir una sobrietat expressiva, una contenció.

—L'estil sembla producte d'una persona molt llegida, no tan sols pel que fa a la construcció del relat sinó al domini expressiu, amb una llengua rica però mal desbordada o gratuïta.

—Fa molts anys que ja només rellegeixo. Literatura del XIX, francesa, anglesa i americana. No sóc un lector de literatura.

—Tots els contes han seguit el mateix procés de redacció? Per exemple, cal que els tingueu al cap molt clars per a decidir-vos

a escriure'ls?

—Sí. Sobretot el to. Sense el to narratiu, que ja conté l'argument o l'episodi, no em poso a escriure. He de tenir el to, el títol, el ritme, moltes frases ja escrites... Fins llavors no l'escric.

—Heu reflexionat sobre els dialectalismes que hi podíeu incloure i sobre el perill de deixar-vos seduir pels col·loquialismes? La frase és sempre vostra, no hi incorporeu frases fetes.

—No hi he reflexionat. Ja sabia que aquest perill no el tenia. Cal mantenir unes distàncies amb el col·loquialisme. I conèixer aquestes distàncies és una qüestió central en qualsevol narrador. Sense això, sense aquest control, perds capacitat expressiva.

—Molts escriptors es venen a la frase feta, col·loquial.

—Són els escriptors que volen ser artistes. Perden eficàcia. Vaja, no surt.

—Us agradaria ara regularitzar la producció narrativa?

—Ja som molt gran, jo. M'agradaria contar algunes coses més, però no gaires més.

Lluís Bonada